وارلیق
VARLIQ
Dil, Ədəbiyyat, Mədəniyyət və Cəmiyyət Araşdırmaları Dərgisi
Dil, Edebiyat ve Toplum Araştırmaları Dergisi
Journal of Language, Literature, Culture and Social Studies
İkinci Dönem. Sayı: 2025: 42(4), ss. 61-65
Telif Haqqı©Varlıq Dergisi

محمدرضا هیئت‌له وارلیق درگیسی حاقیندا مصاحیبه

اتک یازی

ایون (ژوئن) آیی‌نین ۸-ینden ۱۲-سینه‌دک ایستانبول‌دا کئچیریله‌جک ژورنال سرگیسینده ۳۰ اؤلکه‌دن ۴۰۰-دن چوخ ژورنال ایشتیراک ائدیب. ایشتیراکچیلارین بیری ده اوزون ایللر ایران‌دا فعالیت گؤسترمیش وارلیق ژورنالی اولوب. وارلیق ژورنالی ۱۹۷۹-جو ایلدن ۲۰۱۴-جو ایله‌دک پروفسور جواد هیئت‌ین رداکتورلوغو ایله نشر ائدیلیب. ۲۰۱۵-جی ایلدن ایسه محمدرضا هیئت‌ین رداکتورلوغو ایله تورکیه‌ده نشر ائدیلیر. ایستانبول‌دا کئچیریلن ژورنال سرگیسی حاقیندا محمدرضا هیئت‌دن مصاحیبه آلدیق. دوکتور هیئت‌ین جوابلارینی "اتک‌یازی" اوخوجولارینا تقدیم ائدیریک.

سوال: کئچن گونلرده وارلیق ژورنالی‌نین ایستانبول‌دا کئچیریلن ژورنال سرگیسینده ایشتیراک ائتدیگینی گؤردوک. بو سرگینی «اتک‌یازی» اوخوجولارینا تانیتدیرابیلرسینیزمی؟

جواب: وارلیق درگیسی اولاراق بوندان تخمیناً ۲۵ ایل اؤنجه، تهران‌دا ایکی دفعه مطبوعات سرگیسینه قاتیلمیشدیق. بو سرگیلرده ایستاندین بؤیوکلویو، وئریلن پولا گؤره دگیشیردی. زنگین و دؤلتین دستگینی آرخاسینا آلان مدیا اورقانلاری اوچون گئنیش ایستاندلار آیریلمیش،

وارلیق کیمی اؤز حسابینا چیخان متواضع درگیلر ایسه، یایینلارینی کیچیک ایستاندلاردا سرگیله‌ییردیلر. اوسته‌لیک ارمنیلرین آلیک قزئتی ایله وارلیق درگیسی‌نین ایستاندلارینی یان-یانا قویموشدولار. آنجاق بوتون بو حاقسیزلیقلارا باخمایاراق وارلیق درگیسی اورادا دا بؤیوک بیر ایلگی و سئوگی ایله قارشیلاندی. اؤزللیکله گنجلریمیزین تورکجه یایینلانان بیر درگییه گؤستردیکلری ایلگی و علاقه اینانیلماز ایدی. ایستاندا قویدوغوموز خاطیره دفترینده‌کی یازیلار، باشلی-باشینا بیر آراشدیرما و گونوموزله قارشیلاشدیرما مؤوضوعسو اولابیلر. بو تجروبه ایله بو ایل ایستانبول‌دا کئچیریلن ۱۱-جی بین‌الخالق درگی سرگیسینه قاتیلماغا قرار وئردیک. سرگیده سیزین ده بحث ائتدیگینیز کیمی ۳۰ اؤلکه‌دن ۴۰۰-دن چوخ درگی ایشتیراک ائدیردی و بوتون درگیلره آیریلان یئر، عینی بؤیوکلوکده ایدی. سرگی، تورکیه درگیلر بیرلیگی‌نین تشببوثو و تورکیه مدنیّت ناظیرلیگی‌نین دستگی ایله دوزنلنمیشدی. تورک دونیاسیندان چوخ سایییدا درگی‌نین تمثیلچیسی ایشتیراک ائدیردی. گونئی آذربایجان‌دان دا وارلیق درگیسی اولاراق بیز قاتیلمیشدیق. سرگی‌نین کئچیریلدیگی مکان دا اولدوقجا اؤنملی بیر یئر ایدی. ایستانبول‌ون تاریخی یئرلریندن اولان، ایستانبوللولارلا بیرلیکده یابانجی توریستلرین ده گؤرمک ایسته‌دیکلری سیرکه‌جی واغزالیندا مینلرله انسانین باش چکدیگی بیر یئردی. بو باخیمدان دا سرگی‌نین تاریخی مکانی و دونیانین چئشیدلی بؤلگه‌لرینده یایینلانان درگیلرین بیر آرایا گلمه‌سی، سرگییه آیری بیر آنلام و زنگینلیک قاتمیشدی.

سوال: وارلیق ژورنالی بو سرگیده نئجه ایشتیراک ائتدی؟

جواب: درگییه تورکیه مدنیّت ناظیرلیگی طرفیندن بیر دعوت مکتوبو گلدی. فورملاری دولدوروب، سرگیده ایشتیراک ائده‌جگیمیزی رسماً بیلدیردیک. درگیمیزی امکداشلاریمیزدان بابک بگ شاهید و عماد بگ حضرتی تمثیل ائدیردی. من ده سون ایکی گونده سرگییه قاتیلدیم. ایستانبول‌داکی گونئی آذربایجانلی دوستلاریمیز سرگی بویونجا بیزی هئچ یالنیز بوراخمادیلار. اؤز درگیلری و سرگیلری کیمی ایستاندا صاحیب چیخدیلار. آفیشلریمیزین و بروشورلاریمیزین چاپ ائدیلمه‌سینده و حاضریلانماسیندا ائلیار بگ تورکرین بؤیوک امگی کئچدی. بورادان امگی کئچن و یانیمیزدا اولان بوتون دوستلاریمیزا تشککورلریمیزی بیلدیریرم.

سوال :بو سرگیده ۳۰ اؤلکه‌دن ان آزی ۴۰۰ ژورنالین ایشتیراک ائتدیگی بیلینیر. وارلیق ژورنالینا مناسیبت نئجه ایدی؟ و یا عمومیتله وئریلن رئاکسیونلاری نئجه دگرلندیرمک اولار؟

جواب :بیر کره درگی‌نین آدی هر کسین دقّتینی چکیردی. بیلنلر وارلیق آدی‌نین نه‌دن سئچیلدیگینی بیلیر، اما بیلمه‌ینلر اوچون ده بو آد بیر دوغمالیق حیسّی یارادیر. وارلیق، هر شئیدن اؤنجه ایچینده اومود بسله‌ین بیر قاورامدیر. هله بو درگی‌نین هانسی اورتامدا و هانسی شرطلرده یایین حیاتینا باشلادیغینی و بو گونه قدر نئجه داوام ائتدیگینی اؤیرندیکدن سونرا بیر چوخلاری اؤزومسه‌مه‌یه باشلایبر. بو سرگیده ده وارلیق درگیسینه چوخ یاخشی بیر مناسیبت واردی. زیارتچیلر آراسیندا درگینی اؤنجه‌دن تانییانلارلا یاناشی، رحمتلیک جواد هیئت‌ی تانییانلار و یا گونئی آذربایجان و ایران‌داکی دیگر تورکلری آراشدیرانلارلا قارشیلاشماق و دانیشماق بیزده ده چوخ یاخشی حیسّلر یارادیردی. سرگی‌نین سون گونونده تورکیه اسکی مدنیّت ناظیری جناب نابی آوجی و عدالت و قالخینما پارتیسی باشقان یاردیمچیسی جناب مصطفی شئن وارلیق ایستاندینی زیارت ائتدیلر، درگی حاقیندا بیلگی آلدیلار و چئشیدلی نؤمره‌لردن اؤرنکلر ایسته‌دیلر. درگی‌نین عرب الیفباسی ایله تورکجه یاییلانماسی دا اونلار اوچون چوخ ماراقلی ایدی. قوزئی آذربایجان‌دان گلن تمثیلچیلر و زیارتچیلر اوچون ایسه وارلیق، دوغما بیر درگی ماهیتینده ایدی.

سوال: وارلیق ژورنالی‌نین ۲۰۱۵-جی ایلدن اعتباراً آنکارا شهرینده نشر ائدیلدیگی بیلینیر. عینی

حالدا ژورنالین علمی حکملی نشر ائدیلدیگی بیلدیریلیب. محمدرضا بگ وارلیق ژورنالی‌نین ایشلری نئجه گئدیر؟

جواب: وارلیق تهران‌دا نشر اولوندوغو ایللرده تورکجه درگی ساییسی چوخ آزدی. درگی‌نین میسیونو دا هم بیلگیلندیرمک، هم ده بیلینجلندیرمک اولدوغو اوچون علمی مقاله‌لرله بیرلیکده، بعضا تشویق آماجی ایله ضعیف مقاله‌لره ده یئر وئریلیردی. بیر یاندان دا آنا دیلیمیزده آکادمیک یاییناللر ساحه‌سینده ده بؤیوک بیر بوشلوق واردی. درگی‌نین ایکینجی دؤنمینده بوتون بونلاری نظره آلاراق درگینی آکادمیک، حکملی بیر درگییه دؤنوشدورمه‌یه قرار وئردیک. بونون اوچون آذربایجان علملر آکادمیاسی‌نین تانینمیش عالیملرینه، تورکیه اونیورسیته‌لری‌نین بیلیم آداملارینا مراجیعت ائتدیک. هئچ بیر عالیم دعوتیمیزی گئری چئویرمه‌دی. بئله‌لیکله وارلیق، دگرلی عالیملردن اولوشان بیر علمی شورا ایله حکملی بیر درگی اولاراق یئنی بیر مرحله‌یه

باشلادی. بوندان سونراکی آماجیمیز درگینی بین‌الخالق ایندکسلره داخیل ائتمکدیر. بئله دوشونورم کی، بیر نئچه نؤمره چیخدیقدان سونرا بونا دا نایل اولاجاغیق.

سوال: اؤنملی حساب ائتدیگینیز مقام و یاخود توخونولماسینی واجیب حساب ائتدیگینیز نقطه‌لر وارسا بویورون لطفاً.

جواب: منجه هر شئیدن اؤنملی آنا دیلیمیزده یازیب، اوخوماقدیر. ایندییه قدر آپاریلان بوتون منفی تبلیغاتلارا باخمایاراق، دیلیمیز، بیر دونیا دیلی‌دیر. دونیایا آچیلان پنجره‌میزدیر. اؤز دیلیمیزده یازیب، اوخودوغوموز زامان، دونیایا باخیشیمیز دگیشیر. باخیشیمیز و دونیا گؤروشوموز موستقیلله‌شیر. اؤزوموزه گووه‌نیمیز آرتیر. دیل بیلینجی و دیل دویارلیلیغی، میلّی موستقیللیگین تملی‌دیر. اصلینده بیزیم اقتیدار ساواشی اولاراق گؤردویوموز بیر چوخ حادیثه، دیللرین ساواشی‌دیر. دیلینی ایتیرن بیر میلّتین، میلّت اولاراق حیاتدا قالما شانسی یوخدور. بو اوزدن ایستر درگیلریمیز اولسون، ایستر اتک‌یازی کیمی دیلیمیزه و کولتوروموزه بؤیوک خیدمت‌لری اولان سایتلاریمیز اولسون، موطلق اوخونمالی و دستکلنمه‌لی‌دیر.

«اتک‌یازی» سایتی‌نین سوواللارینا واخت آییردیغینیز اوچون سیزه تشکور ائدیریک.